

Naziv istraživanja: "Bolje sprije iti nego lije iti"

Provoditelj: OŠ "Ljudevit Gaj"

Godina provedbe: 2021

Kratki sadržaj:

Utvrđiti stavove u enika prema pojavnosti i sredstvima ovisnosti, odgojni stil roditelja ispitanika, stupanj povjerenja u enika u povjerenje i autoritet roditelja i odrasle populacije koja aktivno sudjeluje u procesu njihovog odrastanja procjenu osobnih problema adolescenata kao mogu e "okida e" za eksperimentiranje i ulazak u svijet na ovisnosti, percepciju u enika na uzroke ovisnosti i toleranciju na niz imbenika za "opravdanost" konzumacije.

Istraživanje provedeno me u:

U enicima

Financijski podržano od:

Ciljevi istraživanja:

Ispitati mišljenja i stavove u enika 7. razreda prema pojavnosti, sredstvima i problemima ovisnosti kako bi se preventivno uo ili eventualni rizici i djelovalo na promjenu istih.

Metode istraživanja:

Anonimni anketni upitnik

Uzorak:

U enici 7. razreda osnovne škole

Rezultati istraživanja:

Cilj ovog istraživanja bio je ispitati mišljenja i stavove u enika 7. razreda prema sredstvima ovisnosti. Dobiveni rezultati ukazuju da iako je u prevenciji kod velikog dijela u enika došlo do promjena stavova ipak su još uvijek prisutne predrasude osobito u podru ju:

- riziku na konzumaciju obzirom na potpunu ili nepotpunu obitelj,
- materijalni status obitelji, te djelomi no obrazovnu razinu roditelja,
- zabludu o pove anoj razini odgovornosti obzirom na kronološku dob djeteta, dostupnosti droga na našem podru ju te primjena Zakona o zabrani prodaje djeci.

Istraživanje je pokazalo da je u ovoj skupini ispitanika manje prisutno eksperimentiranje djece s cigaretama, ali ne i s alkoholom (32% ga je konzumiralo nekoliko puta). Potrebno je voditi ra una da su pove ani rizici na konzumaciju u kasnoj adolescenciji obzirom na poljuljan sustav vrijednosti, trenutno relativno nisku razinu samopouzdanja u enika te mogu i pritisak vršnjaka.

Bez obzira na obrazovnu razinu roditelji mogu biti uspješni u prevenciji ukoliko prakticiraju efikasne odgojne stilove. U odgoju ove skupine djece (prema njihovoj procjeni) prisutni su i nedjelotvorni roditeljski odgojni stilovi „topli i popustljivi“ 67%, te „hladni i popustljivi“ 8%, a samo kod 25% obitelji poželjan autoritativni stil. Poznato je da „AUTORITATIVNI“ odgojni stil u kojem roditelji postavljaju jasna pravila ponašanja djeteta, ali uz objašnjenja; gdje postoji kontrola u kojoj se poštuje osobnost djeteta odgaja neovisnu, samopouzdanu djecu, s boljim akademskim uspjehom koja imaju zdrav socijalni razvoj i otporna su na rizike koji proizlaze iz druženja s vršnjacima dok popustljivi roditelji koji odobravaju sve djetetove postupke odgajaju nezrelu djecu koja se slabije snalaze u susretu s izazovima.“ Roditelj mora imati snagu re i „NE!“ kada je to potrebno.

Dobro je imati na umu da je danas droga relativno jeftina jer je one iš ena , a time i dostupnija svoj djeci bez obzira na ekonomski status obitelji. Suprotno mišljenje (prisutno kod 50% djece) može stvoriti osje aj lažne sigurnosti od rizika neželjenog konzumiranja. Važno je znati da postoji i internetska prodaja što olakšava dostupnost. Tako er dužnost je roditelja voditi brigu o kvaliteti slobodnog vremena djece. Osobni problemi djece u adolescentskoj dobi su esti i višestruki, a mogu biti uzrokom posezanju za sredstvima ovisnosti kao psihološkom potporom. O njima treba svakodnevno razgovarati jer nisu o iti na prvi pogled, a u svezi su sa :

A) RODITELJIMA: naj češće navode: „nemaju razumijevanja za mene“ 25% „pomanjkanje razgovora“ 25% , kao i njihovo međusobno nerazumijevanje 17% koje naj češće i uvjetuje i ukupno nerazumijevanje članova obitelji pa se stvara dojam otuđenosti u tim obiteljima.

B) ŠKOLOM: izraženi su „problemi vezani za školski uspjeh“ 33 % , „strah od ispitivanja“ 25 % , „preopterećenost školom“ 25% te u iznenađujuće visokom % nepostojanje radnih navika 42%.

Iako 51% učenika smatra samog konzumenta odgovornim za ovisnost, njih 8% odgovornost pripisuje roditeljima. Primjetno je da u obiteljskom odgoju kod djece izostaje povjerenje u figuru roditelja, osobito oca (svjega 17% djece bi svoje najozbiljnije probleme povjerilo ocu!), ali i majke; 25% učenika ne bi joj povjerilo svoje najozbiljnije probleme pa se stvara dojam da su u percepciji obiteljske podrške određenog broja učenika roditelji „u sjeni“. 17% djece bi svoje probleme povjerilo radije bratu ili sestri, a 33% djedu ili baki. 75% djece smatra da ih roditelji „poznaju potpuno“, a 17% „dovoljno“, a 8% „nedovoljno“ da bi na vrijeme mogli primijetiti da su „skrenuli s puta“. Je li to „dovoljno“ zaista dovoljno? Djece (25%) misle da bi njihov prijestup mogao proći „ispod radara“ roditeljskog oka. Zato je nužno je izgrađivati putove povjerenja između djece i oba roditelja.

Zabrinjava podatak da 1/3, (33%) djevojčica i dječaka imaju iskrivljenu sliku o sebi i svijetu čime su izloženi faktorima mogućeg rizika na traženje psihološke potpore u sredstvima ovisnosti.

Zbog toga je nužno poraditi na podizanju samopoštovanja djece kao i poruke da se do uspjeha dolazi trudom i odricanjem jer su, najvjerojatnije, mediji kroz reklame nametnuli djeci sliku svijeta o „uspjehu bez truda“.

Važno je imati na umu da se i u našim prostorima rizik ovisnosti značajno proširuje; osobito na kockanje i klađenje, igre na sreću; brojne su zablude o mogućnostima velike novčane dobiti, ovisnost o računalu – internetu, a osobito video igricama, zatim o televiziji i hrani (što i roditeljima i djeci nije dovoljno poznato i podcijenjeno je) kao i na prisutnost novih, na žalost lako dostupnih droga.

I na kraju; djeca u Brodsko-posavskoj županiji koja ima 110 kilometara državne granice već samom činjenicom da su tu četiri legalna graničari prijelaza prema Bosni i Hercegovini, (kao i brojne mogućnosti ilegalnog prijelaza) su dodatno izložena riziku jer je trgovina drogom uz trgovinu oružjem najunosniji posao pa mogu postati laka meta preprodavača droga.

Korištena literatura tijekom istraživanja i reference u kojima su rezultati objavljeni:

Adaptirani upitnik dr. Slavka Sakomana, Zagreb 2000.

Eda Vujević, Droga opasna droga, Split, Lukana, 1998., II. izmj. i dop. izdanje